

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vitis Aqvilonia seu Vitæ Sanctorvm Qvi Scandinaviam
Magnam Arctoi Orbis Peninsvlam Ac præsertim Regna
Gothorum Sueonumq[ue] olim rebus gestis illustrarunt**

Vastovius, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXIII.

Adaluardus senior Episcopus. C.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38534

ADALVARDVS SENIOR
EPISCOPVS FLORVIT AN-
NO CHRISTI 1054.

S. LEONE IX. Pontif. HENRICO II. Imp. EMUNDO II. R.

*Adalberti Ar-
chiepiscopi Bre-
men. vigilan-
tia in cura pa-
storali.*

*Emundus Rex
Suecia nomine
magis quam re
Christianus.*

*Adaluardus
Legatus & Epi-
scopus in Sue-
ciam missus.
Osmundus
impostor.*

*Effecit apud Re-
gem Vanum vi
legati contu-
melijs repelle-
remur.*

*Stenchilli pie-
tas erga legatos
Adaluardum
& Simonem
pulso.*

*Vindicta diui-
na subsequitur,
ti Sucones ut ex agrorum sterilitate, aeris intemperie & aduerso terro
virpote agrorum
litarum successu, le non nisi Diuina plecti vltione facile intelligerent: Fi-
nuersa bellorum lius enim Regis Amundus nomine, missus à Patre ad dilatandum impe-
fortuna.*

Amundus quo-

ILLESIMO quinquagesimo quarto à natuitate Saluatoris, anno Hamburgensem Archiepiscopatum administravit Adalbertus Bauariae Comes. Cuius administrationis initio mox vigilantissimus præfus ad Reges Aquilonis pro amicitia firmando misit Legatos, Epistolas quoque communitarias per omnem sparsit Sueoniam, Daniam, Noruegiam & vsq; ad fines Terræ, exhortans Episcopos & Presbyteros in illis partibus degentes, ut Ecclesiam Domini nostri Iesu Christi sanguine partam, prudenter in primis regerent, attenderent sibi & vniuerso gregi, atque ad integrerrimam conuersationem fideliū pia cōuerlatione seduli niterentur. Erat eo tempore Gotorum Sueonumque Rex Emundus Iacobus frater, Olai Regis filius, nomine magis quam re ipsa Christianus, ad quem missi Legati e Bremensi Monasterio viri Religiosi quos inter Adaluardus olim Bremensis Ecclesia Decanus, tunc autem Sueonum genti ordinatus Episcopus. Inuenierunt hi apud Regem quendam impostorem Osmundum, qui Apostolica ordinatione se fingens Archiepiscopum, non tana fidei doctrina sparfa neophytoꝝ à recta religionis semita deduxerat. Huc prouincia exturbare nitentes Legati, Regem docent de Ecclesiastica Hierarchia, monentque de non auscultando vanis sermonibus hominiꝝ, ut minimum periculoso. Sed apud Regem vanitati magis quam veritati ac religioni deditum præualuit existimatio hominis popularis, qui suis technis per meliora repelle fecit, ut oratores cum contumelia repellerentur quasi Apostolici Domini destituti sigillo. Et illi quidem ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt, pro iusticia & veritate contumeliam pati. Sed inuentus est Regii sanguinis iuuenis Stenchillus, qui tam indigno modo repulso Legatos prosecutus cum lachrimis, suppliciter eorum se orationibus commendauit, muniberibus insuper eos affecit transmisitque per montana Sueonum saluos usq; in Vestrogothiam ad religiosissimam nuper Daniæ Reginam Gude: quæ ingenti eos honore quasi à Deo misso excipiens magna per eosdem xenia Bremensi Archiepiscopo destinavit. Verum huiusmodi deinde post eiecitos Episcopos sunt casus insecuritas subsequitur, ti Sucones ut ex agrorum sterilitate, aeris intemperie & aduerso terrori bello agitorum litarum successu, le non nisi Diuina plecti ultione facile intelligerent: Finuersa bellorum lius enim Regis Amundus nomine, missus à Patre ad dilatandum imperium veneno ab hoste fontibus insperso cum suo exercitu vniuerso consumptus

sumptus est. Quamobrem ad se reuersi, vltioneque diuina frigis melioris commonefaeti, quos ante reiecerant Oratores & Ecclesiastas, expeditis ad Archiepscopum Adalbertum nuncijs reposcunt, inconsultæ repulsa compensationem & Christianismi liberiorem propagationem liberalissimè pollicentes. Gaulus ergò Pontifex petenti gregi Adaluardum denuo præfecit pastorem, qui in Sueoniā vt reuertit, multū Do- mino populum acquisiuit. Ex his etiam terræ finibus, in quibus nullus antea Euangelij Nuncius visus vel auditus fuerat. Nam Vermelandorum & Scritfinorum gentem integrā Catholica fide imbuuit. Virtutum etiam claruit miraculis ita vt poscentibus in necessitate incolis imbre cœlo oratione sua deuocauerit, & vicissim imbrum inundationem se renitate precibus conciliata sedauerit.

Deinde à Rege Haraldo Noruegiæ dominante (Diui Olai Martyris olim Regis germanus frater is erat) inuitatus Adaluardus in Noruegiā nauigauit: & inter alia religionis officia, cum ad tumulum hominis ante sexaginta annos defuncti ab incolis perduceretur, Cadauerque adhuc integrum quasi eo die sepultum stupente populo spectandum exhibetur: Episcopus in spiritu cognouit eum excommunicationis maledictione illaqueatum teneri. Erat autem Sigfridus Piratarum Dux (vt liquido compertum habebant indigenæ) qui senioris Libentii tempore indictionem Bremensis Ecclesiæ populabundi incesserant, quos idem Pontifex anathematis gladio à communione sanctorum præciderat. Cumq[ue] interposita prece Pontificis Adaluardi absoluueretur, mox solitus in cinerem recidit. Abeunti Rex tantum pecunia dedit quantum trecentis Captiuis Christianis suffecit redimendis. Reuersus Adaluardus verè laudabilis vir utramque Gothiam peragrauit, verba vita æternæ disseminans cōditionem erudit frequentem. Et sicut docuit, ita vixit; nam sancta opera sanctæ doctrinæ (quæ duo in Doctore uno nunquam seceruntur) coniungendo, gentilium multitudinem non exiguum Christi Castris adiunxit. In Gothia autem persistens & nomen Domini Iesu constanter omnibus prædicando, ibidem post multos agones, quos pro Christo libenter sustinuit vicitricem terræ carnem tradidit, spiritus cælum petit laureatus. Exequias eius funeri non sine lachrymis procurauit & exoluit Adaluardus iunior qui eo tempore in Gothiam appulit, quo senior mortali lecto decumbens extremam præstolabatur horam.

De eo Adam. Brem. lib. 3. c. 17. & lib. 4. in descriptione Suecia Crani. Metr. lib. 4. c. 43. lib. 4. c. 33. lib. 5. c. 18. & in sua Suecia lib. 5. c. 11.

que filius Regis veneno perire cum universo exercitu.
Sueci compun-
di pœnitudine
legatos demisse
reposcunt.
Adaluardus i-
terum reddit in-
bente Archie-
pscopo.
Vermelandia
& Scritfinia
Catholica fide
imbuuit.

Imbris è cælo
poscentibus in-
colis deuocat.
Et rursus sere-
nitatem conci-
lat.

Iam diu ante
defundit fuisse
anathemate
percutsum in
spiritu cogno-
uit.
Absolutus de-
finitus à vin-
culo excom-
municationis,
mox cadaver
in cineres re-
soluitur.
Captiuos tre-
centos libera-
tate Regis re-
demit.

In Gothiania
man Deo red-
dit.